

Rapport avseende granskning av årsredovisning 2018-12-31 Vaggeryds Kommun

April 2019

Pernilla Rehnberg, Sebastian Lundin och Erik Muregård

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning	3
Inledning	6
Granskningsresultat	8

Sammanfattning

Uppdrag och Bakgrund

Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

Revisionsfråga

Är räkenskaperna rättvisande och är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?

Underliggande revisionsfrågor:

- Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar. Innehåller dokumentet den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer?
- Granskning av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.
- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut? Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?
- Är balanskravet uppfyllt?

Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Kommunala redovisningslagen
- God revisionsred för kommunal verksamhet
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Svar på revisionsfrågan

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller uppgifter som är väsentliga för att bedöma verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning. Vi bedömer räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

Vår bedömning är att resultatet i årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning.

Vidare är vår bedömning att resultatet i årsredovisningen endast delvis är förenligt med de verksamhetsrelaterade mål fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning.

Iakttagelser

Vid granskning av väsentliga resultatposter och balansposter har vi gjort följande noteringar:

- Barn- och utbildningsnämnden och överförmyndaren redovisar i år ett underskott mot budget om -3,8 mkr respektive -0,6 mkr. Övriga nämnder visar ett överskott gentemot budget.
- Årets resultat är 25,6 mkr, totalt justerat resultat enligt balanskravet är 19,8 mkr. Det lagstadgade balanskravet för 2018 är därmed uppfyllt. Föregående år var justerat resultat enligt balanskravet 7,0 mkr, vilket innebär att kommunen även uppfyllde balanskravet föregående år.
- En utvärdering av samtliga av kommunfullmäktiges fyra fastställda finansiella mål för 2018 presenteras i årsredovisningen. Vår bedömning är att målen är relevanta för kommunens styrning. Vaggeryd kommun har uppfyllt tre av fyra finansiella mål per 2018-12-31
- I årsredovisningen redovisas de verksamhetsmässiga målen. Av totalt 10 kommunövergripande verksamhetsmål är 3 mål uppfyllda, 7 mål delvis uppfyllda och 0 mål ej uppfyllda. Av totalt 103 nämndmål bedömer kommunstyrelsen att 47 mål är uppfyllda, 27 är mer än 50 % uppfyllda, 24 påbörjade och 5 ej påbörjade.
- Vi noterar att Vaggeryd kommun använder sig av två olika bedömningsskalor vid måluppfyllelsen. En bedömningsskala för kommunfullmäktiges 10 övergripande mål där målen delas upp i "uppfyllt", "delvis uppfyllt" och "ej uppfyllt" samt en för de 103 nämndmålen som delas upp i "uppfyllt", ">50 % uppfyllt", "påbörjat" och "ej påbörjat". Vi anser att användandet av två bedömningsskalor försvårar för den externa läsaren.
- De övergripande verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige beslutat om kan inte på ett enkelt sätt mätas i nyckeltal och verksamhetsmått. Det skapar utrymme för en godtycklig bedömning av måluppfyllelsen. Utifrån den information som finns i årsrapporten är det svårt för den externa läsaren att göra en bedömning om huruvida de övergripande målen uppfylls eller inte.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att arbeta för en ökad måluppfyllelse.

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att använda sig av samma bedömningsskala vid måluppfyllelsen.

Kommunstyrelsen rekommenderas att för de 10 övergripande verksamhetsmässiga målen skapa tydliga målindikatorer.

Jönköping den 12 april 2019

DELOITTE AB

Sebastian Lundin
Revisor

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor

Inledning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryds kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunens årsredovisning per 2018-12-31.

Enligt lag om kommunal redovisning (KRL) ska en kommuns årsredovisning redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Rådet för kommunal redovisning (RKR), vars huvuduppgift är att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med KRL, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen. I tillämpliga delar ska även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas. Enligt KRL och kommunallagen (KL) är det kommunstyrelsen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

1. Uppdrag och bakgrund

Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

1.1. Revisionsfråga

Är räkenskaperna rättvisande och är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?

Underliggande revisionsfrågor:

- Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar. Innehåller dokumentet den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer?
- Granskning av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.
- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut? Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultatet i årsbokslutet förenligt de mål fullmäktige beslutat?
- Är balanskravet uppfyllt?

1.2. Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Kommunala redovisningslagen
- God revisionssed för kommunal verksamhet
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

1.3. Avgränsning

Granskningen omfattar genomgång av årsredovisningen med fokus på förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisningen, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, nothänvisningar samt sammanställd redovisning.

1.4. Metod

Revision har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Revisionen innefattar att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska ett särskilt urval av underlag till belopp och annan information i räkenskapshandlingarna.

I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Granskningsresultat

2.1 Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar

Nedan presenteras vår granskning av årsredovisningen baserat på revisionskriterierna. För att tydliggöra huruvida Vaggeryds kommuns årsredovisning är i överensstämmelse med kommunallagen och lagen om kommunal redovisning finns nedan en tabell över ett antal lagkrav:

Tabell 1: Uppfyllelse mot KL och KRL

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
Ska innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet	KRL 4 kap 1§	Ja
Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningarna, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning	KRL 4 kap 1§ 1p	Ja
Upplysning om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut	KRL 4 kap 1§ 2p	Ja
Upplysning om kommunens förväntade utveckling	KRL 4 kap 1§ 3p	Ja, återfinns i nämndernas verksamhetsberättelser.
Väsentliga personalförhållanden och uppgift om sjukfrånvaro	KRL 4 kap 1§ 4p KRL 4 kap 1a§	Ja, återfinns i avsnittet "Personalredovisning".
Kommunens investeringsverksamhet	KRL 4 kap 2§	Ja, återfinns i avsnittet "Investeringsredovisning".
Redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten	KRL 4 kap 3§	Ja, återfinns i avsnittet "nämndernas verksamhetsberättelser"
Hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras – balanskravet	KRL 4 kap 4§	Ja
Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts	KRL 4 kap 5§	Finansiella mål Av 4 mål har 3 uppfyllts.

Verksamhetsmål

Av totalt 10 mål har 3 uppfyllts, 7 delvis uppfyllts och 0 ej uppfyllts.

Uppställningen av årsredovisningen bör överensstämma med resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning enligt årsredovisningen under det närmast föregående räkenskapsåret. Vidare bör årsredovisningen innehålla väsentliga nyckeltal och jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år. Motsvarande redovisningsprinciper bör också gälla. Väsentliga notupplysningar bör dessutom ingå i årsredovisningen.

Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkning, kassaflödeanalys, noter och övriga finansiella analyser för kommunen överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen. Utfallet för rapportperioden avseende Vaggeryds kommun jämförs med utfallet för motsvarande period 2017. Uppställningsformerna överensstämmer med senaste årsredovisningen. Vissa övriga finansiella analyser har omarbetats för en ökad transparens för läsaren.

Årsredovisningen bör också omfatta både kommunen och kommunkoncernen. Årsredovisningen för Vaggeryds kommun innehåller en koncernredovisning för applicerbara delar.

Iakttagelse

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer.

2.2 Granskning av väsentliga resultat- och balansposter

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Balansräkningen ska enligt KRL 5:2 redovisa förvaltningens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Resultaträkning 2018 jämförelse mot föregående år

Nedan presenteras ett utdrag ur Vaggeryd kommuns resultaträkning för år 2018 och år 2017 vilka presenteras i årsredovisningen för respektive år.

Tabell 2: Utdrag ur kommunens resultaträkning år 2018 och år 2017

Nämnd/verksamhet (mkr)	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring, mkr	Förändring, %
Revision	-0,7	-0,7	0	0%
Valnämnd	-0,2	-0,01	-0,19	0%
Överförmyndarverksamhet	-1,5	-0,6	-0,9	150%
Kommunstyrelse	-63,1	-62,1	-1	2%
Miljö- och byggnämnd	-4,2	-5,7	1,5	-26%
Kultur- och fritidsnämnd	-30,4	-30,3	-0,1	0%
Elverksstyrelse	3,7	4,5	-0,8	-18%
Barn- och utbildningsnämnd	-379,8	-359,2	-20,6	6%
Socialnämnd	-245,5	-241,2	-4,3	2%
Övriga poster som ej ingår i nämnderna ovan	-39,2	-38,4	-0,8	2%
Finansförvaltningen	786,5	742,6	43,9	6%
Årets resultat	25,6	8,9	16,71	

Vaggeryds kommun visar för år 2018 upp ett resultat om 25,6 mkr. I resultatet ingår engångsposter i form av reavinster fastigheter om -5,8 mkr.

De väsentligaste förklaringarna till årets resultat jämfört med föregående år är följande:

Barn- och utbildningsnämndens nettokostnader har ökat med -20,6 mkr då elevunderlaget och personalens lönekostnader har ökat jämfört med föregående år. Det är främst inom grundskolan där nettokostnaderna har ökat med ca -15,1 mkr. Större kostnadsökningar har även skett inom gymnasieskola, förskola och fritidshem där kostnaderna ökat med mellan -2,0 mkr till -2,7 mkr.

Socialnämndens nettokostnader har ökat med -4,3 mkr och förklaras av flera olika positiva och negativa intäkts- respektive kostnadsförändringar. Delvis så har nämnden under året minskat verksamheten för ensamkommande barn då Migrationsverket har minskat ersättningarna vilket har kan jämföras mot föregående år då nettokostnaderna uppgick till -3,1 mkr (intäkt). Dels så har kostnaderna för socialförvaltningens administration ökat med ca -5,8 mkr och beror på redovisningsteknisk justering avseende hur kommunen redovisar chefslöner.

Finansförvaltningens utfall är ca +43,9 mkr högre jämfört med föregående år. Skatteintäkterna har ökat till följd av fler invånare i arbete samt att en skattehöjning har skett under år 2018. Vidare har de generella statsbidragen ökat till följd av fler invånare i riket och den proportionerliga andelen som kommunen har erhållit i samband med detta.

Iakttagelse och rekommendation

Vi noterar att kommunstyrelsen inte gör någon skriftlig analys mot föregående år jämfört med årets utfall utan enbart mot budget. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att utföra skriftliga analyser även mot föregående års utfall.

Jämförelse mot budget

Förutom i samband med årsbokslutet gör kommunstyrelsen en budgetuppföljning som rapporteras till kommunfullmäktige per april och delårsbokslutet. Uppföljningen av budgeten och budgetuppföljningsrapporterna under året bedöms vara ett viktigt styrinstrument i kommunen.

Nedan följer ett sammandrag av kommunens resultaträkning för år 2018 i jämförelse med budget.

Tabell 3: Utdrag ur kommunens resultaträkning och budget

Nämnd/verksamhet (mkr)	Utfall 2018	Budget 2018	Förändring, mkr	%- Förändring
Revision	-0,7	-0,7	0,0	0,0%
Valnämnd	-0,2	-0,4	0,2	-50,0%
Överförmyndarverksamhet	-1,5	-0,9	-0,6	66,7%
Kommunstyrelse	-63,1	-64,2	1,1	-1,7%
Miljö- och byggnämnd	-4,2	-5,9	1,7	-28,8%
Kultur- och fritidsnämnd	-30,4	-30,9	0,5	-1,6%
Elverksstyrelse	3,7	1,5	2,2	146,7%
Barn- och utbildningsnämnd	-379,8	-376,0	-3,8	1,0%
Socialnämnd	-245,5	-245,6	0,1	0,0%
Övriga poster som ej ingår i nämnderna ovan	-39,2	-40,4	1,2	-3,0%
Finansförvaltning	786,5	778,5	8,0	1,0%
Årets resultat	25,6	15,0	10,6	70,7%

Kommunstyrelsen visar ett överskott jämfört med budget om +1,1 mkr. I raden kommunstyrelsen i tabellen ovan ingår flera verksamheter. Underskottet förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser. Den positiva avvikelsen förklaras delvis av att nämnden gör ett överskott inom välfärdstjänsterna mot budget om 1,7 mkr samtidigt som kommunledningen får ett underskott mot budget om -1,0 mkr där främst personalkostnader är i obalans med budget. Resterande avvikelser om +0,5 mkr mot budget för kommunstyrelsen förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser.

Barn- och utbildningsnämnden visar ett negativt resultat mot budget om -3,8 mkr. Underskottet förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser. I underskottet finns det poster som hänförs till tidigare år dels elev ersättning -0,2 mkr och dels ersättning för asylsökande -0,9 mkr. Under år 2018 uteblev beräknade ersättningar för asylsökande om -1,1 mkr.

Vuxenutbildningen gör ett överskott om +3,5 mkr mot budget, detta kopplat till högre statsbidrag och lägre personalkostnader än budgeterat. Grundskola redovisar ett underskott om -7,6 mkr mot budget. Underskottet förklaras av fördelningen av statsbidrag, felbudgetering samt för hög bemanning under året. Skolskjutsar redovisar ett underskott mot budget om -1,3 mkr. Underskottet förklaras av resor utanför grundavtal som är dyrare än tidigare. Resterande avvikelser om -1,6 mkr mot budget för barn- och utbildningsnämnden förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser.

Socialnämnden visar en positiv budgetavvikelse med + 0,1 mkr. Inom nämndens olika verksamhetsgrenar finns flera budgetavvikelser. Störst positiv avvikelse finns i socialförvaltningen, administration som har en avvikelse på +5,4 mkr. Störst negativ avvikelse förklaras av Myndighet barn och unga, särskilt boende, hemtjänst och övrig service samt LSS-insatser om samlat -7,5 mkr mot budget. Resterande avvikelse mot budget förklaras av flertalet positiva och negativa avvikelser.

Iakttagelse och rekommendation

Vår analys av kommunens totala resultaträkning i relation till budget visar inte på några väsentliga oförklarade differenser.

Balansräkningen

Nedan följer ett sammandrag av kommunens balansräkningar vilka presenteras i årsredovisningen. Därefter följer en analys av väsentliga balansposter och fluktuationer.

Tabell 4: Balansräkning

Mkr	2018	2017
Immateriella tillgångar	1	0
Mark, byggnader och anläggningar	708,2	554,3
Maskiner och inventarier	45,4	38,4
Exploateringsfastigheter	213,6	179
Aktier och andelar	30,7	30,8
Långfristiga fordringar	17,3	18,2
Värdepappersplaceringar	151,1	141,0
Förråd mm	1,8	1,8
Kortfristiga fordringar inkl kundfordran	76,5	77,2
Kassa och bank	0,8	0,8
Summa Tillgångar	1246,4	1041,5
Eget kapital	611,8	586,2
Avsättningar för pensionsförpliktelser	92,9	76,9
Övriga avsättningar	5,3	4,0
Långfristiga skulder	211,2	105,1
Kortfristiga skulder	325,2	269,3
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder	1246,4	1041,5

Immateriella anläggningstillgångar

Verksamhetssystem 1,0 mkr (0 mkr)

Under året har Vaggeryds kommun investerat i nya verksamhetssystem. Vi har ej funnit något i vår granskning som tyder på att de immateriella anläggningstillgångarna skulle vara upptagna till felaktigt belopp.

Materiella anläggningstillgångar

Samtliga anläggningstillgångar finns i anläggningsregistret i Unit 4. Avskrivningar påbörjas när anläggningen tas i bruk i enlighet med god redovisningssed.

Som framgår av årsredovisningen har investeringar för den skattefinansierade och den affärsdrivande verksamheten genomförts med totalt ca 227,1 mkr vilket motsvarar 142 % av budgeterat anslag för perioden 2015-2018 (160 mkr). Kommunen har därför tagit tilläggsbeslut gällande investeringarna. Vi har stickprovsgranskat nyanskaffningarna mot underlag. Vi har även stämt av anläggningstillgångarna mot kommunens anläggningsregister.

Mark, byggnader och tekniska anläggningar, 708,2 mkr (554,3 mkr)

Mark, byggnader och tekniska anläggningar har ökat med 154 mkr. Förändringen av anskaffningar, utrangeringar och försäljningar för året uppgår till 186 mkr. Planenliga avskrivningar har gjorts med ca 32 mkr.

Maskiner och inventarier, 45,4 mkr (38,4 mkr)

Maskiner och inventarier har ökat med ca 7,0 mkr. Förändringen av anskaffningar, utrangeringar och försäljningar för året uppgår till 13,1 mkr. Planenliga avskrivningar har gjorts med ca 6,0 mkr.

Exploateringsfastigheter, 213,5 mkr (179,0 mkr)

Nettoinvesteringar i exploateringsfastigheter har gjorts om ca 34,5 mkr. Inga väsentliga utrangeringar har gjorts under året.

Iakttagelse

Vår slutsats efter genomförd granskning att kommunen upprättar noterna för materiella anläggningstillgångar i enlighet med god redovisningssed och RKR 11:4.

Aktier och andelar

Vi har stämt av aktier och andelar mot underlag. Innehaven minskade med 20 tkr jämfört med 2017. Det minskade innehavet avser försäljningar av aktier för AB Grundstenen.

Iakttagelse

Vi har i vår granskning inte noterat något som tyder på att aktier och andelar är upptagna till fel belopp.

Kortfristiga fordringar

Posten kortfristiga fordringar består av kundfordringar, förutbetalda kostnader, upplupna intäkter och momsfordran. Posterna övriga fordringar och momsfordringar kommenteras nedan.

Momsfordran, 15,2 mkr (8,1)

Fordran hos Skatteverket har ökat med 7,1 mkr vilket till största del ansökan om avdrag för moms avseende investeringar under året.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att momsfordran hos Skatteverket skulle vara upptagen till ett felaktigt värde.

Interimsfordringar, 17,5 mkr (22,5 mkr)

Interimsfordringar har minskat med -5,0 mkr jämfört med föregående år vilket till största del beror på fordran mot Migrationsverket. Fordran har dels minskat till följd av utbetalningar från Migrationsverket samt minskade ersättningar.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens interimfordringar skulle vara upptagen till ett felaktigt värde.

Kassa och bank

Posten består av banktillgodohavanden och kontokort som finns ute i verksamheten. Vi har stämt av tillgångarna mot engagemangsbesked erhållna från bank.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens kassa och bank inte skulle vara upptagen till ett korrekt belopp.

Eget Kapital

Kommunens egna kapital har ökat med ca 25,6 mkr. Denna förändring består av årets resultat om ca 25,6 mkr.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens egna kapital är felaktigt redovisat.

Avsättningar för pensioner

Kommunen har avsättningar för pensioner. Kommunen tillämpar den lagstadgade blandmodellen. Blandmodellen innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inklusive särskild löneskatt som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Utbetalningar för pensioner intjänade före 1998 bokförs därmed som årets kostnad tillsammans med årets intjänade pensioner. Detta överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Realiserade kapitalvinster och kapitalförluster redovisas som en avsättning och inte direkt som en intäkt eller kostnad i resultaträkningen för det innevarande året.

Vi har stämt av avsättningen för pensioner mot externa underlag.

Iakttagelse

Vi har i vår granskning noterat att kommunen skuldför samtliga realiserade vinster och förluster i värdepappersinnehaven. Detta avviker från redovisningen enligt god redovisningssed då eventuella realiserade vinster och förluster ska kostnads- respektive intäktsföras under innevarande år i resultaträkningen. Kommunen upplyser om avvikelser i sina redovisningsprinciper samt kvantifierar hur avvikelserna påverkar kommunens resultaträkning.

Långfristiga skulder

Kommunen har långfristiga skulder till Kommuninvest om 195 mkr, 13,4 mkr avseende anslutningsavgifter för vatten och avlopp samt 2,3 mkr som avser

handpenning för några exploateringsmarker. Posten långfristiga skulder har ökat med 106,0 mkr gentemot föregående år vilket beror på att nya lån tagits upp för att möta investeringarna.

Iakttagelse

Vi har gjort en avstämning av posten mot underlag. Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens långfristiga skulder inte skulle vara upptagna till rätt belopp.

Kortfristiga skulder

Posten kortfristiga skulder består av leverantörsskulder, moms och särskilda punktskatter, personalens skatter och arbetsgivaravgifter, övriga kortfristiga skulder, semesterlöneskuld, löneskatt, upplupna räntekostnader, upplupna pensionskostnader, förutbetalda intäkter, övriga upplupna kostnader m.m.

Nedan följer en analys av väsentliga delar av kortfristiga skulder.

Leverantörsskulder, 118,8 mkr (89,1 mkr)

Kommunen stämmer varje dag av leverantörsreskontran mot huvudboken.

Vi har granskat kommunens avstämning mot huvudboken och kan konstatera att denna är gjord. Posten har ökat med 29,7 mkr vilket beror på ökade investeringar i slutet av året.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något som indikerar ett felaktigt värde av leverantörsskuldena.

Personalrelaterade skulder, 67,6 mkr (69,3 mkr)

Vi har stämt av personalens skatter och arbetsgivaravgifter mot inlämnade deklarationer och semesterlöneskulden mot semesterlöneskuldlista. Posten har minskat med 1,7 mkr jämfört med föregående år.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att de personalrelaterade skulderna inte är rätt redovisade i bokslutet.

2.3 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen ska enligt KRL 8:2 innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens resultaträkning och resultaträkningarna för de övriga juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Redovisningen skall vidare innehålla en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens balansräkning och balansräkningar för de övriga juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Enligt rekommendation nr 8:1 från Rådet för kommunal redovisning är det god redovisningssed att inkludera en kassaflödesanalys.

Iakttagelse

Vi har granskat den sammanställda redovisningen och tillhörande tilläggsupplysningar utan anmärkning. Kommunens uppställning av den sammanställda redovisningen är i enlighet med god redovisningssed. Vi anser att årsredovisningen uppfyller kraven enligt KRL.

2.4 Årsredovisningens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Enligt KRL 3:1 ska årsredovisningen redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Årsredovisningen innehåller resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys per affärsverksamhet.

Genom granskning och analyser presenterade under 2.2 har vi kontrollerat att årsredovisningen uppfyller kraven enligt KRL 3.

Iakttagelse

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller uppgifter som är väsentliga för att bedöma verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning. Vi bedömer räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

2.5 Måluppfyllelse

Kommuner och landsting skall för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. I planen skall anges en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Som underlag tjänar den finansiella redovisningen, det vill säga externredovisningen. Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner skall finansieras.

I samband med årsredovisningen görs en bedömning av hur verksamheterna bedrivs mot kravet om god ekonomisk hushållning. Bedömningen av årsredovisningen är en översiktlig granskning. Det huvudsakliga syftet är att ge ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten för att en god ekonomisk hushållning uppnås.

Är de finansiella målen uppfyllda?

I årsredovisningen ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning utvärderas. De finansiella målen ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Den finansiella redovisningen, d.v.s. externredovisningen utgör underlag. Ett exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav för att bibehålla nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner ska finansieras. Det är viktigt att mål och riktlinjer uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas.

I årsredovisningen redogörs för de finansiella målen, se tabell 5 nedan.

Tabell 5. Måluppfyllelse finansiella mål

Finansiellt mål	Återkoppling till målen i årsredovisningen	Bedömning KS	Bedömning Deloitte
Det årliga resultatet skall vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 15 mkr.	Kommunen redovisar ett resultat på 25,6 mkr, vilket motsvarar 3,2 % av skatter och generella statsbidrag.	Uppfyllt.	Uppfyllt
Investeringar i skattefinansierad verksamhet skall finansieras med egna medel över en mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst skall uppgå till 100 procent.	För 2018 var den skattefinansierade verksamheten 103,3 mkr, vilket till 68 % kunde betalas med egna medel. Utfallet för mandatperioden 2015-2018 uppgår till 80,1 %.	Ej uppfyllt.	Ej uppfyllt
Soliditet med pensionsåtagande t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.	Soliditeten under 2018 uppgår till 32,3 %. Kommunen gör bedömningen att målet är hotat inom de närmsta 2 åren utifrån nuvarande situation.	Uppfyllt.	Uppfyllt.
Den ekonomiska kontrollen och styrningen skall utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.	Två indikatorer används i årsredovisningen. Utfallet för budgetföljsamheten var 0,3 % för 2018. Utfallet för prognossäkerheten var 0,3 % för 2018.	Uppfyllt.	Uppfyllt.

lakttagelse

En utvärdering av samtliga av kommunfullmäktiges fyra fastställda finansiella mål för 2018 presenteras i årsredovisningen. Vår bedömning är att målen är relevanta för kommunens styrning. Vaggeryds kommun har uppfyllt tre av fyra finansiella målen per 2018-12-31. Vår samlade bedömning är att resultatet i årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om.

Figur 1. KS bedömning måluppfyllelse finansiella mål.

Är de verksamhetsrelaterade målen uppfyllda?

Enligt KL skall det i årsredovisningen finnas en utvärdering av hur de uppsatta verksamhetsmålen uppfyllts. Kommunfullmäktige i Vaggeryd kommun har antagit tio övergripande mål för perioden 2015-2018.

Samtliga nämnder och bolag har brutit ned fullmäktiges övergripande mål i egna nämnds/bolagsspecifika mål. Totalt finns 103 nämnd/bolagsmål. Respektive nämnd/bolag har fastställt egna indikatorer för bedömning av sin måluppfyllelse. I årsredovisningen presenteras en uppföljning av samtliga nämnd- och bolagsmål samt målens indikatorer och mätvärden.

Kommunstyrelsen väger i årsredovisningen samman nämndernas måluppfyllelse för respektive fullmäktigemål till en samlad bedömning av kommunens måluppfyllelse.

Utvärdering av måluppfyllelsen för samtliga fullmäktigemål och nämndmål presenteras i årsredovisningen. Uppföljningarna av nämndernas måluppfyllelse redovisas enligt en särskild färgmarkerad skala:

- Grönt - Uppfyllt
- Gult - >50 % uppfyllt
- Orange - Påbörjat

- Rött - Ej påbörjat.

De tio övergripande fullmäktigemålen redovisas dock enligt följande skala:

- Grönt - Uppfyllt
- Gult - Delvis uppfyllt
- Rött - Ej uppfyllt.

Nedan följer en sammanställning av kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen för fullmäktiges mål. Enligt kommunstyrelsens bedömning har tre av tio av fullmäktiges mål uppfyllts per bokslutsdagen.

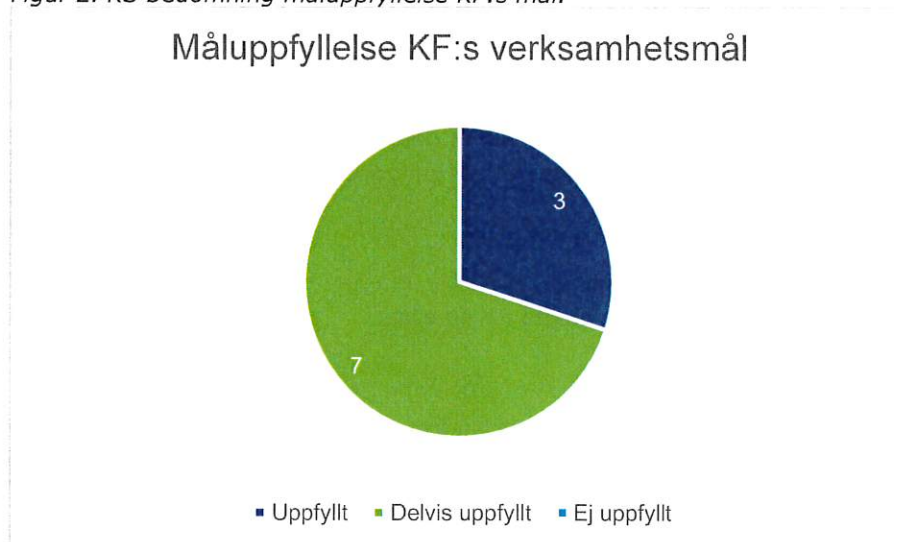
Tabell 6. KS bedömning övergripande måluppfyllelse verksamhetsmål

Verksamhetsmål	Återkoppling till målen i årsredovisningen
01. a) Kommunen skall vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i. b) Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas. Verksamheten på Skillingaryds skjutfält ska inte påverka bostadsutvecklingen utanför skjutfältets gränser.	Uppfylls delvis
02. a) Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. b) Jämställdhet och ett barn- och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen.	Uppfylls delvis
03. Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen. Såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag.	Uppfylls
04. Miljöfrågorna ska vara en naturlig del i alla kommunens verksamheter. Bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral.	Uppfylls delvis
05. Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiken.	Uppfylls delvis
06. Politiken ska präglas av ekonomisk styrka och budgetföljsamhet.	Uppfylls
07. Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg.	Uppfylls delvis
08. Kommunen ska vara en aktiv part i den regionala utvecklingen.	Uppfylls
09. Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen.	Uppfylls delvis
10. Mångfalden i de kommunala verksamheterna kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas.	Uppfylls delvis

lakttagelse

I årsredovisningen presenteras årets måluppfyllelse för samtliga tio av fullmäktiges övergripande mål. Kommunstyrelsens samlade bedömning är att 3 mål uppfyllts och att 7 mål delvis uppfyllts.

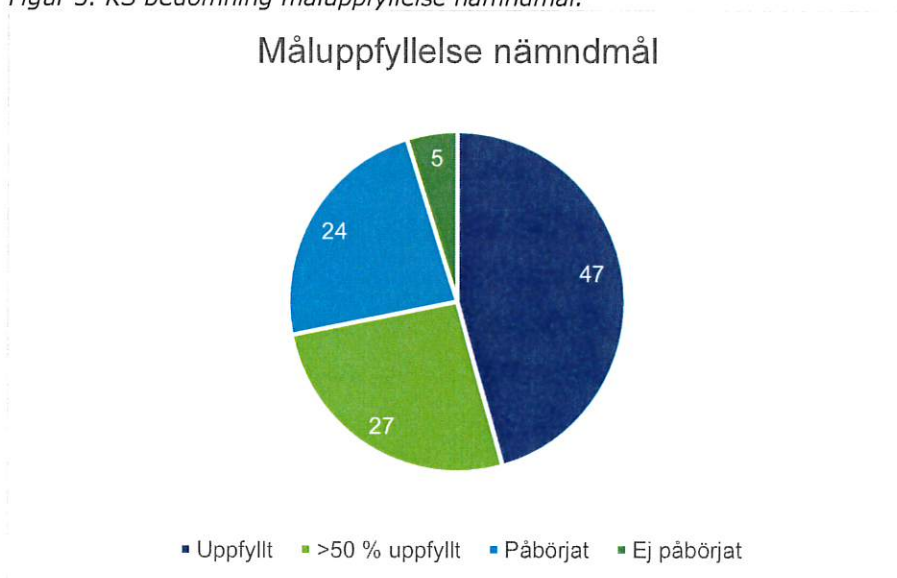
Figur 2. KS bedömning måluppfyllelse KF:s mål.

Då endast 30 % av målen uppnåtts är vår sammanfattande bedömning att resultatet endast delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Av totalt 103 nämndmål bedömer kommunstyrelsen att 47 mål (46 %) är uppfyllda, 27 mål (26 %) är mer än 50 % uppfyllda, 24 mål (23 %) påbörjade och 5 mål (5 %) ej påbörjade.

Figur 3. KS bedömning måluppfyllelse nämndmål.

Vi noterar att Vaggeryd kommun använder sig av två olika bedömningsskalor vid måluppfyllelsen. En bedömningsskala för kommunfullmäktiges 10 övergripande mål där målen delas upp i "uppfyllt", "delvis uppfyllt" och "ej uppfyllt" samt en för de 103 nämndmålen som delas upp i "uppfyllt", ">50 % uppfyllt", "påbörjat" och "ej påbörjat". Vi bedömer att användandet av två bedömningsskalor försvårar för den externa läsaren.

De övergripande verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige beslutat om kan inte på ett enkelt sätt mätas i nyckeltal och verksamhetsmått. Det skapar utrymme för en godtycklig bedömning av måluppfyllelsen. Utifrån den information som finns i årsrapporten är det svårt för den externa läsaren att göra en bedömning om huruvida de övergripande målen uppfylls eller inte.

Rekommendation

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att arbeta för en ökad måluppfyllelse.

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att använda sig av samma bedömningsskala vid måluppfyllelsen.

Kommunstyrelsen rekommenderas att för de 10 övergripande verksamhetsmässiga målen skapa tydliga målindikatorer.

2.6 Balanskravet

Vi har granskat att Vaggeryds kommun uppfyller balanskravet. Kommunen redovisar en balanskravsavstämning enligt kommunallagens krav i förvaltningsberättelsen under rubriken "Balanskravsutredning".

Det balanserade resultatet är enligt resultaträkningen ca + 25,6 mkr. Detta resultat har justerats med - 5,8 mkr avseende reavinsten för försäljning av fastigheter. Justerat resultat för året uppgår då till + 19,8 mkr. Det lagstadgade balanskravet för 2018 är därmed uppfyllt. Föregående år redovisade kommunen ett justerat resultat om + 7,0 mkr och således var balanskravet uppfyllt även föregående år.

Deloitte.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients’ most complex business challenges. To learn more about how Deloitte’s approximately 244,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the “Deloitte network”) is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

© 2019 Deloitte AB

